

Matematika sexu a manželství

Zdeněk Pospíšil

Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta
Ústav matematiky a statistiky

14. února 2013

Úvod

Matematika

Sex

Manželství

Úvod

Úvod

Matematika

Μαθηματικά

Sex

Manželství

Matematika

μαθησις

roučení, naučení

μαθησις

poučení, naučení

něco mezi *επιστημη* (známost, lat. scientia)

γνωσις (poznání, lat. cognitio)

μαθησις	poučení, naučení něco mezi <i>επιστημη</i> (známost, lat. scientia) <i>γνωσις</i> (poznání, lat. cognitio)
μαθητης	učedník
μαθημα	nauka, to co je k naučení
μαθηματικός	náležející k nauce (učedník i pojednání)

μαθησις	poučení, naučení něco mezi <i>επιστημη</i> (známost, lat. scientia) <i>γνωσις</i> (poznání, lat. cognitio)
μαθητης	učedník
μαθημα	nauka, to co je k naučení
μαθηματικός	náležející k nauce (učedník i pojednání)
μαθηματικά	všechny věci, které jsou této naučné povahy

μαθησις	poučení, naučení něco mezi <i>επιστημη</i> (známost, lat. scientia) <i>γνωσις</i> (poznání, lat. cognitio)
μαθητης	učedník
μαθημα	nauka, to co je k naučení
μαθηματικός	náležející k nauce (učedník i pojednání)
μαθηματικά	všechny věci, které jsou této naučné povahy (plurál středního rodu)

μαθησις	poučení, naučení něco mezi <i>επιστημη</i> (známost, lat. scientia) <i>γνωσις</i> (poznání, lat. cognitio)
μαθητης	učedník
μαθημα	nauka, to co je k naučení
μαθηματικός	náležející k nauce (učedník i pojednání)
μαθηματικά	všechny věci, které jsou této naučné povahy (plurál středního rodu)

Vlivem pythagorejských učedníků (*μαθηματικοί*) se význam slova matematika zúžil na zabývání se čísly a geometrickými objekty.

Úvod

Matematika

Sex

Množení králíků

Pohlavní rozmnožování

Boj o přístup k sexu

Strategie páření

Válka pohlaví I

Evoluční hry

Manželství

Sex

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

○

1

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

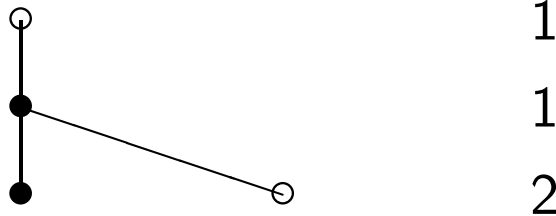
1
1

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

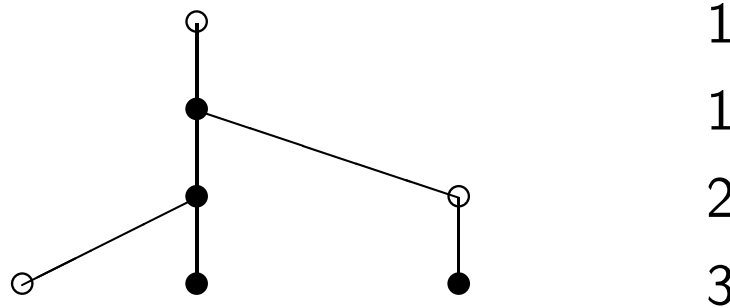
Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

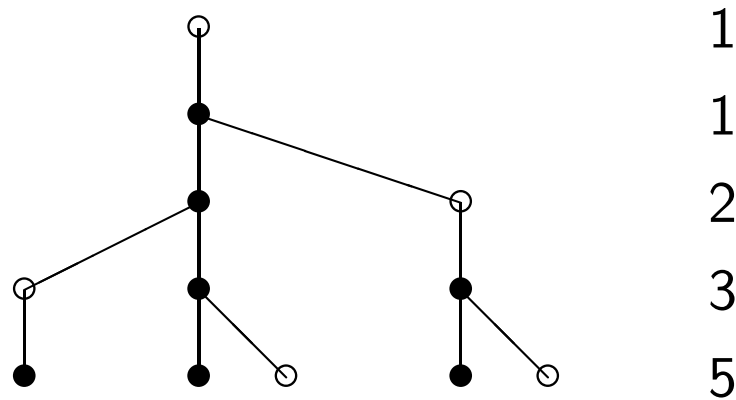
Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

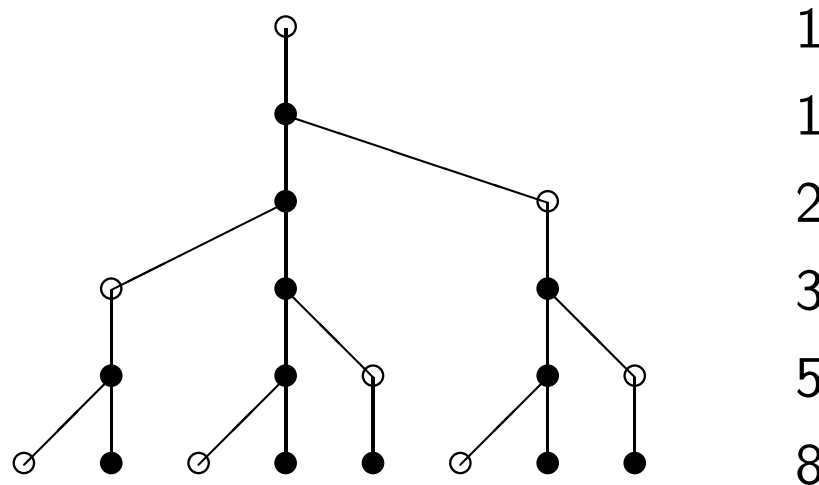

Množení králíků

Leonardo Pisánský (Fibonacci) *Liber abaci* 1202:

Kdosi umístil pár králíků na určitém místě, se všech stran ohrazeném zdí, aby poznal, kolik párů králíků se při tom zrodí průběhem roku, jestliže u králíků je tomu tak, že pár králíků přivede na svět měsíčně jeden pár a že králíci počínají rodit ve dvou měsících svého věku.

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

$$x(t + 1) = y(t)$$

$$y(t + 1) = x(t) + y(t)$$

$$z(t) = x(t) + y(t)$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

$$x(t + 1) = y(t)$$

$$y(t + 1) = x(t) + y(t)$$

$$z(t) = x(t) + y(t)$$

$$\begin{aligned} z(t + 2) &= x(t + 2) + y(t + 2) = y(t + 1) + (x(t + 1) + y(t + 1)) = \\ &= (x(t + 1) + y(t + 1)) + y(t + 1) = \\ &= (x(t + 1) + y(t + 1)) + (x(t) + y(t)) = z(t + 1) + z(t) \end{aligned}$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

$$x(t + 1) = y(t)$$

$$y(t + 1) = x(t) + y(t)$$

$$z(t + 2) = z(t + 1) + z(t)$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

$$x(t + 1) = y(t)$$

$$y(t + 1) = x(t) + y(t)$$

$$z(t + 2) = z(t + 1) + z(t)$$

$$x(0) = 1, \quad y(0) = 0$$

$$z(0) = 1, \quad z(1) = 1$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

$$x(t + 1) = 0 \cdot x(t) + 1 \cdot y(t)$$

$$y(t + 1) = 1 \cdot x(t) + 1 \cdot y(t)$$

$$x(0) = 1, y(0) = 0$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

Hal Caswell

$$\begin{array}{l} x(t+1) = \\ y(t+1) = \end{array} \quad \begin{array}{l} x(t) + \\ x(t) + \end{array} \quad \begin{array}{l} y(t) \\ y(t) \end{array}$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

σ_1 ... relativní přežívání juvenilních

σ_2 ... relativní přežívání plodných

Hal Caswell

$$\begin{aligned}x(t+1) &= \sigma_1 x(t) + y(t) \\y(t+1) &= \sigma_1 x(t) + \sigma_2 y(t)\end{aligned}$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

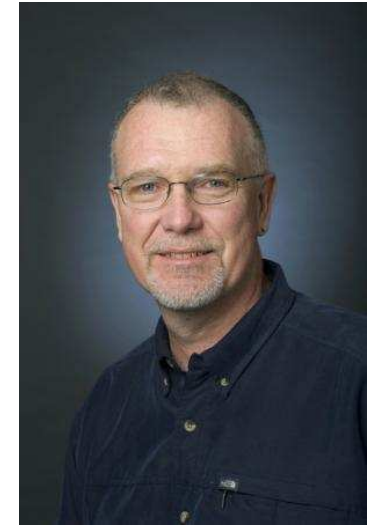
$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

σ_1 ... relativní přežívání juvenilních

σ_2 ... relativní přežívání plodných

γ ... pravděpodobnost, že plodný dospěje

Hal Caswell

$$\begin{aligned}x(t+1) &= (1 - \gamma)\sigma_1 x(t) + y(t) \\y(t+1) &= \gamma\sigma_1 x(t) + \sigma_2 y(t)\end{aligned}$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

σ_1 ... relativní přežívání juvenilních

σ_2 ... relativní přežívání plodných

γ ... pravděpodobnost, že plodný dospěje

f ... plodnost (počet potomků)

Hal Caswell

$$x(t + 1) = (1 - \gamma)\sigma_1 x(t) + f y(t)$$

$$y(t + 1) = \gamma\sigma_1 x(t) + \sigma_2 y(t)$$

Množení králíků

$x(t)$ ... počet juvenilních párů králíků v měsíci t

$y(t)$ ... počet plodných párů králíků v měsíci t

$z(t)$ ... počet všech párů králíků v měsíci t

σ_1 ... relativní přežívání juvenilních

σ_2 ... relativní přežívání plodných

γ ... pravděpodobnost, že plodný dospěje

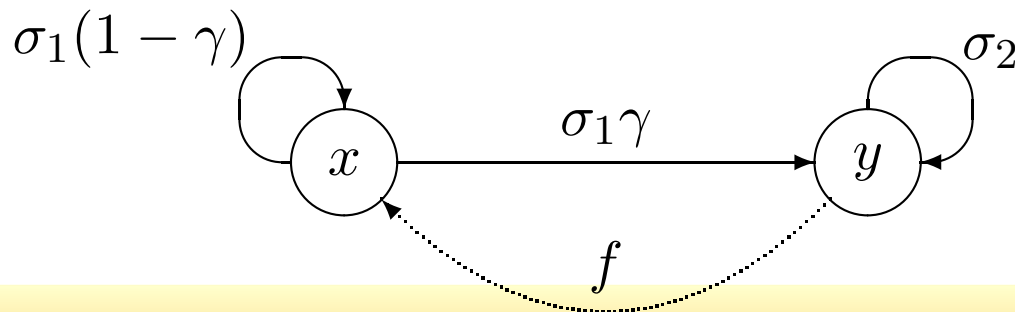
f ... plodnost (počet potomků)

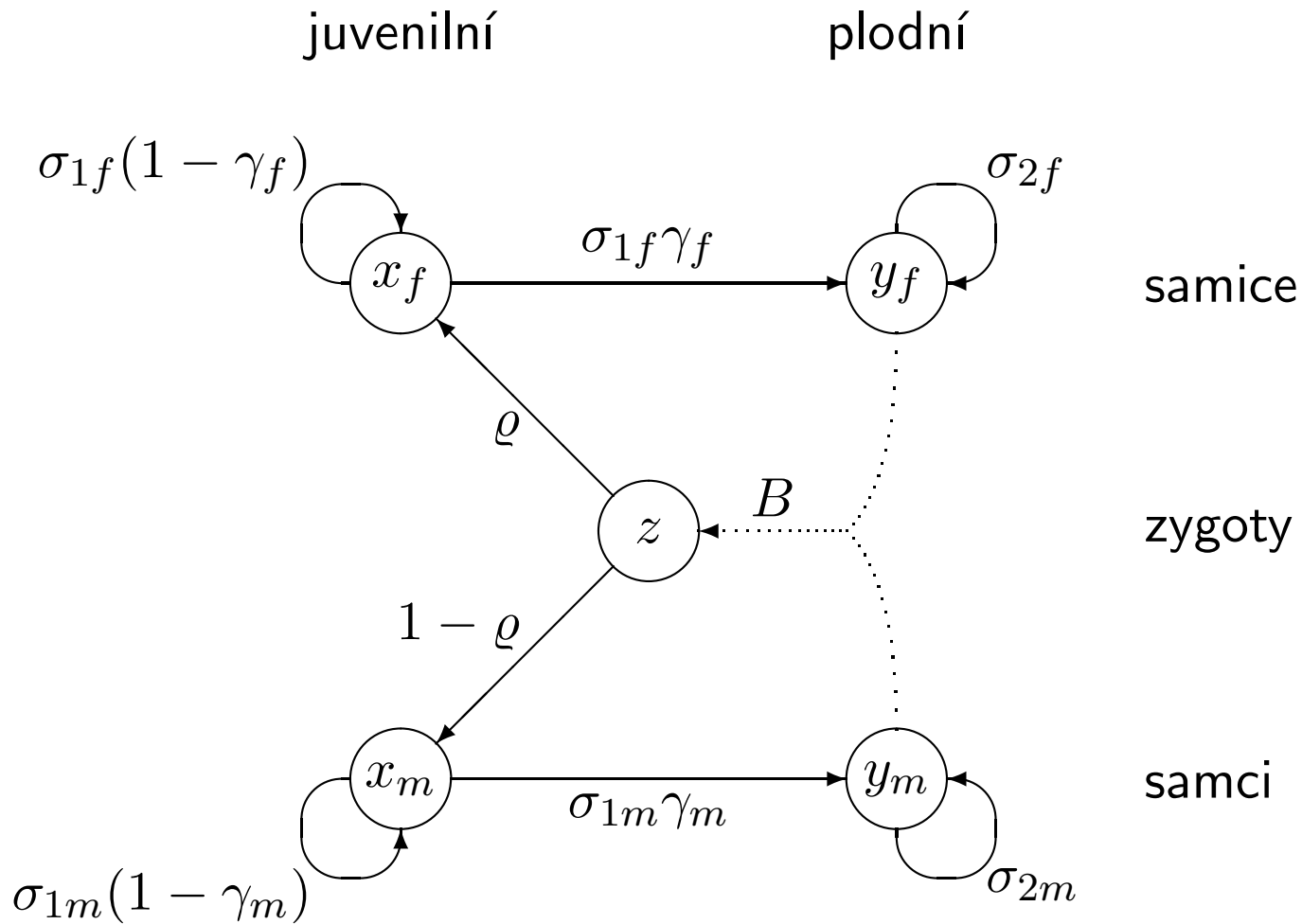
Hal Caswell

$$x(t + 1) = (1 - \gamma)\sigma_1 x(t) + f y(t)$$

$$y(t + 1) = \gamma\sigma_1 x(t) + \sigma_2 y(t)$$

Pohlavní rozmnožování

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t+1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t+1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t+1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t+1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t+1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t + 1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t + 1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t + 1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t + 1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t + 1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$$B = B(f, m)$$

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t+1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t+1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t+1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t+1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t+1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t+1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \varrho z(t)$$

$$y_f(t+1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t+1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \varrho)z(t)$$

$$y_m(t+1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t+1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné f dominance samic

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t+1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \varrho z(t)$$

$$y_f(t+1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t+1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \varrho)z(t)$$

$$y_m(t+1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t+1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné f dominance samic

$\min\{f, m\}$ párová věrnost

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t + 1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t + 1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t + 1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t + 1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t + 1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné f dominance samic

$\min\{f, m\}$ párová věrnost

$\frac{1}{2}(f + m)$ aritmetický průměr

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t + 1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t + 1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t + 1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t + 1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t + 1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné f dominance samic

$\min\{f, m\}$ párová věrnost

$\frac{1}{2}(f + m)$ aritmetický průměr

$\sqrt{fm}$ geometrický průměr

Pohlavní rozmnožování

$$x_f(t + 1) = (1 - \gamma_f)\sigma_{1f}x_f(t) + \rho z(t)$$

$$y_f(t + 1) = \gamma_f\sigma_{1f}x_f(t) + \sigma_{2f}y_f(t)$$

$$x_m(t + 1) = (1 - \gamma_m)\sigma_{1m}x_m(t) + (1 - \rho)z(t)$$

$$y_m(t + 1) = \gamma_m\sigma_{1m}x_m(t) + \sigma_{2m}y_m(t)$$

$$z(t + 1) = B(y_f(t), y_m(t))$$

$B = B(f, m)$ je úměrné f dominance samic

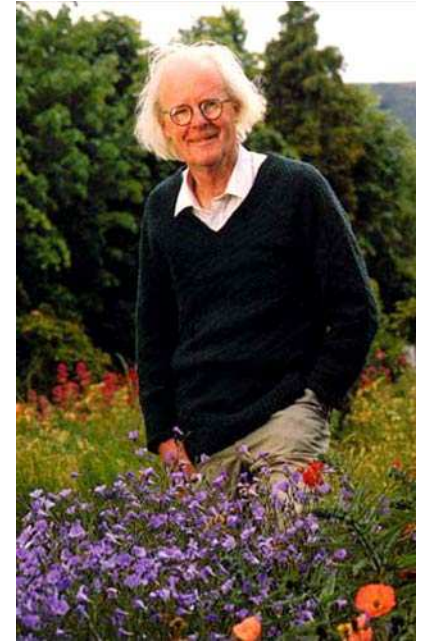
$\min\{f, m\}$ párová věrnost

$\frac{1}{2}(f + m)$ aritmetický průměr

$\sqrt{fm}$ geometrický průměr

$\frac{2fm}{f + m}$ harmonický průměr

Boj o přístup k sexu

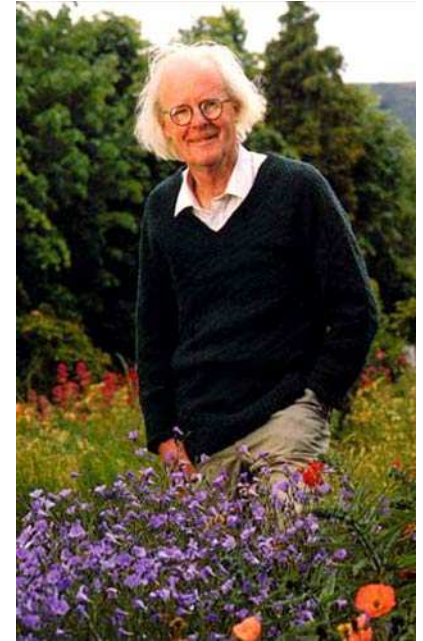

John Maynard Smith

Boj o přístup k sexu

	Jestřáb	Holubice
Jestřáb	$\frac{1}{2}V - C$	V
Holubice	0	$\frac{1}{2}V$

V ... hodnota samice
 C ... náklady na boj

John Maynard Smith

Leguánek *Uta stansburniana*

velké teritorium s několika samicemi

teritorium s jedinou samicí

nemá teritorium

Strategie páření

Leguánek *Uta stansburniana*

velké teritorium s několika samicemi

teritorium s jedinou samicí

nemá teritorium

0

vítězí

prohrává

prohrává

0

vítězí

vítězí

prohrává

0

Hra kámen-nůžky-papír

			
	0	vítězí	prohrává
	prohrává	0	vítězí
	vítězí	prohrává	0

Strategie páření

Hra kámen-nůžky-papír

	Kámen	Nůžky	Papír
Kámen	0	1	-1
Nůžky	-1	0	1
Papír	1	-1	0

Válka pohlaví I

	Strategie	
samec	věrný	záletník
samice	zdrženlivá	nevázaná

Richard Dawkins

Válka pohlaví I

	Strategie	
samec	věrný	záletník
samice	zdrženlivá	nevázaná

V ... hodnota potomka
 $2C$ ... rodičovské investice
 c ... náklady na námluvy

Richard Dawkins

Válka pohlaví I

	Strategie	
samec	věrný	záletník
samice	zdrženlivá	nevázaná

- V ... hodnota potomka
- $2C$ ... rodičovské investice
- c ... náklady na námluvy

Richard Dawkins

		samice	
		zdrženlivá	nevázaná
samec	věrný	$V - C - c$	$V - C$
	záletník	0	$V - 2C$

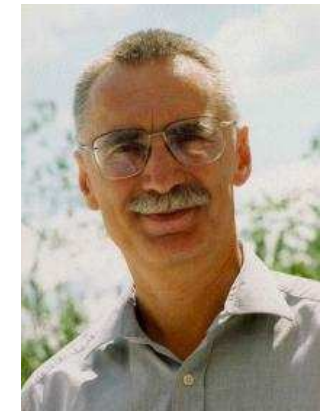
Válka pohlaví I

	Strategie	
samec	věrný	záletník
samice	zdrženlivá	nevázaná

V ... hodnota potomka
 $2C$ ... rodičovské investice
 c ... náklady na námluvy

Peter K. Schuster

Karl Sigmund

		samice	
		zdrženlivá	nevázaná
samec	věrný	$V - C - c$	$V - C$
	záletník	0	$V - 2C$
		0	V

Evoluční hry

Leo Jonker

Peter Taylor

Evoluční hry

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

Celková velikost populace: $N(t) = n_1(t) + n_2(t) + \dots + n_k(t) = \sum_i n_i(t)$

Relativní zastoupení i -ého pseudodruhu: $x_i(t) = \frac{n_i(t)}{N(t)}$

Průměrná zdatnost populace:

$$\bar{f} = \frac{n_1 f_1 + n_2 f_2 + \dots + n_k f_k}{N} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + \dots + x_k f_k = \sum_j x_j f_j$$

Evoluční hry

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

Celková velikost populace: $N(t) = n_1(t) + n_2(t) + \dots + n_k(t) = \sum_i n_i(t)$

Relativní zastoupení i -ého pseudodruhu: $x_i(t) = \frac{n_i(t)}{N(t)}$

Průměrná zdatnost populace:

$$\bar{f} = \frac{n_1 f_1 + n_2 f_2 + \dots + n_k f_k}{N} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + \dots + x_k f_k = \sum_j x_j f_j$$

„Základní dogma darwinismu“:

Zdatnější jedinci přežívají a množí se, méně zdatní vymírají.

Evoluční hry

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

Celková velikost populace: $N(t) = n_1(t) + n_2(t) + \dots + n_k(t) = \sum_i n_i(t)$

Relativní zastoupení i -ého pseudodruhu: $x_i(t) = \frac{n_i(t)}{N(t)}$

Průměrná zdatnost populace:

$$\bar{f} = \frac{n_1 f_1 + n_2 f_2 + \dots + n_k f_k}{N} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + \dots + x_k f_k = \sum_j x_j f_j$$

„Základní dogma darwinismu“:

Změna zastoupení pseudodruhu = jeho relativní zdatnost

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

Celková velikost populace: $N(t) = n_1(t) + n_2(t) + \dots + n_k(t) = \sum_i n_i(t)$

Relativní zastoupení i -ého pseudodruhu: $x_i(t) = \frac{n_i(t)}{N(t)}$

Průměrná zdatnost populace:

$$\bar{f} = \frac{n_1 f_1 + n_2 f_2 + \dots + n_k f_k}{N} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + \dots + x_k f_k = \sum_j x_j f_j$$

„Základní dogma darwinismu“:

$$\frac{x_i(t+1)}{x_i(t)} = \frac{f_i}{\bar{f}}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

$n_i(t)$ ... počet jedinců i -tého pseudodruhu (např. „jestřábů“) v čase t

f_i ... zdatnost (fitness) i -tého pseudodruhu

Celková velikost populace: $N(t) = n_1(t) + n_2(t) + \dots + n_k(t) = \sum_i n_i(t)$

Relativní zastoupení i -ého pseudodruhu: $x_i(t) = \frac{n_i(t)}{N(t)}$

Průměrná zdatnost populace:

$$\bar{f} = \frac{n_1 f_1 + n_2 f_2 + \dots + n_k f_k}{N} = x_1 f_1 + x_2 f_2 + \dots + x_k f_k = \sum_j x_j f_j$$

„Základní dogma darwinismu“:

$$x_i(t+1) = x_i(t) \frac{f_i}{\sum_j x_j(t) f_j}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Rovnice přirozeného výběru

$$x_i(t + 1) = x_i(t) \frac{f_i}{\sum_j x_j(t) f_j}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Rovnice přirozeného výběru

$$x_i(t + 1) = x_i(t) \frac{f_i}{\sum_j x_j(t) f_j}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Vyjádření zdatnosti: $f_i = f_i(x_1, x_2, \dots, x_k)$

Rovnice přirozeného výběru

$$x_i(t + 1) = x_i(t) \frac{f_i(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}{\sum_j x_j(t) f_j(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Vyjádření zdatnosti: $f_i = f_i(x_1, x_2, \dots, x_k)$

Rovnice přirozeného výběru

$$x_i(t + 1) = x_i(t) \frac{f_i(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}{\sum_j x_j(t) f_j(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Vyjádření zdatnosti: $f_i = f_i(x_1, x_2, \dots, x_k) = e^{a_{i1}x_1} \cdot e^{a_{i2}x_2} \dots e^{a_{ik}x_k}$

a_{ij} ... „výhra“ i -tého pseudodruhu při konfliktu s j -tým

Rovnice přirozeného výběru

$$x_i(t+1) = x_i(t) \frac{e^{a_{i1}x_1(t)} \cdot e^{a_{i2}x_2(t)} \dots e^{a_{ik}x_k(t)}}{\sum_j x_j(t) e^{a_{j1}x_1(t)} \cdot e^{a_{j2}x_2(t)} \dots e^{a_{jk}x_k(t)}}, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Vyjádření zdatnosti: $f_i = f_i(x_1, x_2, \dots, x_k) = e^{a_{i1}x_1} \cdot e^{a_{i2}x_2} \dots e^{a_{ik}x_k}$

a_{ij} ... „výhra“ i -tého pseudodruhu při konfliktu s j -tým

Konflikt pohlaví

$x_i(t)$ ... relativní zastoupení samic i -tého pseudodruhu

$y_j(t)$ ... relativní zastoupení samců j -tého pseudodruhu

$f_i = f_i(y_1, y_2, \dots, y_l)$ ... zdatnost samic i -tého pseudodruhu

$g_j = g_j(x_1, x_2, \dots, x_k)$ ... zdatnost samců j -tého pseudodruhu

$$x_i(t+1) = x_i(t) \frac{f_i(y_1(t), y_2(t), \dots, y_l(t))}{\sum_j x_j(t) f_j(y_1(t), y_2(t), \dots, y_l(t))}, \quad i = 1, 2, \dots, k,$$

$$y_j(t+1) = y_j(t) \frac{g_j(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}{\sum_i y_i(t) g_i(x_1(t), x_2(t), \dots, x_k(t))}, \quad j = 1, 2, \dots, l.$$

Úvod

Matematika

Sex

Manželství

Romeo a Julie

Válka pohlaví II

Věkově strukturovaná populace

Manželství

Romeo a Julie

Romeo a Julie

$R(t)$ ... intenzita Romeova citu k Julii v čase t

$J(t)$ ... intenzita Juliina citu k Romeovi v čase t

Romeo a Julie

$R(t)$ ... intenzita Romeova citu k Julii v čase t

$J(t)$ ... intenzita Juliina citu k Romeovi v čase t

a ... koeficient setrvačnosti Romeova citu

b ... koeficient Romeovy citové závislosti na Julii

α ... koeficient setrvačnosti Juliina citu

β ... koeficient Juliiny citové závislosti na Romeovi

Romeo a Julie

$R(t)$ ... intenzita Romeova citu k Julii v čase t

$J(t)$ ... intenzita Juliina citu k Romeovi v čase t

a ... koeficient setrvačnosti Romeova citu

b ... koeficient Romeovy citové závislosti na Julii

α ... koeficient setrvačnosti Juliina citu

β ... koeficient Juliiny citové závislosti na Romeovi

$$a > 0, b > 0, \quad \alpha > 0, \beta > 0$$

Romeo a Julie

$R(t)$ ... intenzita Romeova citu k Julii v čase t

$J(t)$ ... intenzita Juliina citu k Romeovi v čase t

a ... koeficient setrvačnosti Romeova citu

b ... koeficient Romeovy citové závislosti na Julii

α ... koeficient setrvačnosti Juliina citu

β ... koeficient Juliiny citové závislosti na Romeovi

$$a > 0, b > 0, \quad \alpha > 0, \beta > 0$$

$$R(t + 1) = aR(t) - bJ(t)$$

$$J(t + 1) = \alpha J(t) + \beta R(t)$$

Válka pohlaví II

účastníci konfliktu	Ona	On
strategie	jít do hospody	jít na koncert

Válka pohlaví II

účastníci konfliktu	Ona	On
strategie	jít do hospody	jít na koncert

- Preference: Ona
1. být spolu
  2. jít do hospody
- On
1. být spolu
  2. jít na koncert

Válka pohlaví II

účastníci konfliktu	Ona	On
strategie	jít do hospody	jít na koncert

Preference: Ona

1. být spolu
2. jít do hospody

On

1. být spolu
2. jít na koncert

		Ona	
		hospoda	koncert
On	hospoda	3 2	0 0
	koncert	1 1	2 3

Válka pohlaví II

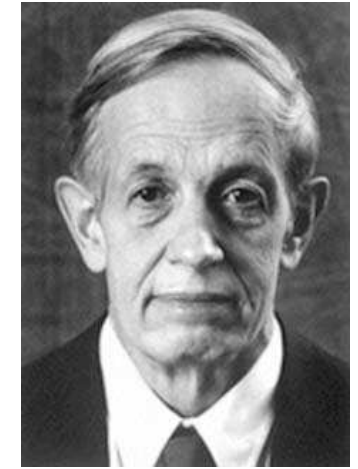
účastníci konfliktu	Ona	On
strategie	jít do hospody	jít na koncert

Preference: Ona

1. být spolu
2. jít do hospody

On

1. být spolu
2. jít na koncert

John Nash

		Ona	
		hospoda	koncert
On	hospoda	3 2	0 0
	koncert	1 1	2 3

Věkově strukturovaná populace

- $f_i(t)$ ... počet nespárovaných žen věku i v čase t ; přesněji: věku $\langle i - 1, i \rangle$
 $m_j(t)$ ... počet nespárovaných mužů věku j v čase t
 $c_{i,j}(t)$ ... počet párů, v nichž je žena věku i a muž věku j , párů typu i, j

Věkově strukturovaná populace

$f_i(t)$	...	počet nespárovaných žen věku i v čase t ; přesněji: věku $\langle i - 1, i \rangle$
$m_j(t)$	...	počet nespárovaných mužů věku j v čase t
$c_{i,j}(t)$	...	počet párů, v nichž je žena věku i a muž věku j , párů typu i, j
k	...	maximální možný věk
F_{ij}	...	plodnost páru typu i, j (počet potomků za jednotku času)
ρ	...	primární poměr pohlaví
$P_i^{(f)}$	...	pravděpodobnost, že žena věku i přežije jednotku času
$P_j^{(m)}$	...	pravděpodobnost, že muž věku i přežije jednotku času
M_{ij}	...	počet párů typu i, j vytvořených za jednotku času, absolutní sňatečnost
D_{ij}	...	relativní počet párů typu i, j zaniklých za jednotku času, rozvodovost

Věkově strukturovaná populace

$f_i(t)$	...	počet nespárovaných žen věku i v čase t ; přesněji: věku $\langle i - 1, i \rangle$
$m_j(t)$	...	počet nespárovaných mužů věku j v čase t
$c_{i,j}(t)$	...	počet párů, v nichž je žena věku i a muž věku j , párů typu i, j
k	...	maximální možný věk
F_{ij}	...	plodnost páru typu i, j (počet potomků za jednotku času)
ϱ	...	primární poměr pohlaví
$P_i^{(f)}$	...	pravděpodobnost, že žena věku i přežije jednotku času
$P_j^{(m)}$	...	pravděpodobnost, že muž věku i přežije jednotku času
M_{ij}	...	počet párů typu i, j vytvořených za jednotku času, absolutní sňatečnost
D_{ij}	...	relativní počet párů typu i, j zaniklých za jednotku času, rozvodovost

$$f_1(t + 1) = \varrho \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad m_1(t + 1) = (1 - \varrho) \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad c_{0,0}(t) = 0$$

Věkově strukturovaná populace

- $f_i(t)$ ... počet nespárovaných žen věku i v čase t ; přesněji: věku $\langle i - 1, i \rangle$
- $m_j(t)$ ... počet nespárovaných mužů věku j v čase t
- $c_{i,j}(t)$ ... počet párů, v nichž je žena věku i a muž věku j , párů typu i, j
- k ... maximální možný věk
- F_{ij} ... plodnost páru typu i, j (počet potomků za jednotku času)
- ϱ ... primární poměr pohlaví
- $P_i^{(f)}$ ... pravděpodobnost, že žena věku i přežije jednotku času
- $P_j^{(m)}$ ... pravděpodobnost, že muž věku i přežije jednotku času
- M_{ij} ... počet párů typu i, j vytvořených za jednotku času, absolutní sňatečnost
- D_{ij} ... relativní počet párů typu i, j zaniklých za jednotku času, rozvodovost

$$f_1(t + 1) = \varrho \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad m_1(t + 1) = (1 - \varrho) \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad c_{0,0}(t) = 0$$

$$f_{i+1}(t + 1) = P_i^{(f)} f_i(t) - \sum_{j=1}^k M_{ij} + \sum_{j=1}^k \left(D_{ij} + (1 - P_j^{(m)}) P_i^{(f)} \right) c_{i,j}(t)$$

$$m_{j+1}(t + 1) = P_j^{(m)} m_j(t) - \sum_{i=1}^k M_{ij} + \sum_{i=1}^k \left(D_{ij} + (1 - P_i^{(f)}) P_j^{(m)} \right) c_{i,j}(t)$$

Věkově strukturovaná populace

- $f_i(t)$ ... počet nespárovaných žen věku i v čase t ; přesněji: věku $\langle i - 1, i \rangle$
- $m_j(t)$ ... počet nespárovaných mužů věku j v čase t
- $c_{i,j}(t)$ ... počet párů, v nichž je žena věku i a muž věku j , párů typu i, j
- k ... maximální možný věk
- F_{ij} ... plodnost páru typu i, j (počet potomků za jednotku času)
- ϱ ... primární poměr pohlaví
- $P_i^{(f)}$ ... pravděpodobnost, že žena věku i přežije jednotku času
- $P_j^{(m)}$ ... pravděpodobnost, že muž věku i přežije jednotku času
- M_{ij} ... počet párů typu i, j vytvořených za jednotku času, absolutní sňatečnost
- D_{ij} ... relativní počet párů typu i, j zaniklých za jednotku času, rozvodovost

$$f_1(t+1) = \varrho \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad m_1(t+1) = (1 - \varrho) \sum_{i,j=1}^k F_{ij} c_{i,j}, \quad c_{0,0}(t) = 0$$

$$f_{i+1}(t+1) = P_i^{(f)} f_i(t) - \sum_{j=1}^k M_{ij} + \sum_{j=1}^k \left(D_{ij} + (1 - P_j^{(m)}) P_i^{(f)} \right) c_{i,j}(t)$$

$$m_{j+1}(t+1) = P_j^{(m)} m_j(t) - \sum_{i=1}^k M_{ij} + \sum_{i=1}^k \left(D_{ij} + (1 - P_i^{(f)}) P_j^{(m)} \right) c_{i,j}(t)$$

$$c_{i+1,j+1}(t+1) = M_{ij} + \left(P_i^{(f)} P_j^{(m)} - D_{ij} \right) c_{i,j}(t)$$

Věkově strukturovaná populace

Funkce partnerství (mating function, marriage function)

$$M_{ij} = M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$$

Věkově strukturovaná populace

Funkce partnerství (mating function, marriage function)

$$M_{ij} = M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$$

- $M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \geq 0$
- $\sum_{j=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq f_i,$
- $\sum_{i=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq m_j$

Věkově strukturovaná populace

Funkce partnerství (mating function, marriage function)

$$M_{ij} = M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$$

- $M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \geq 0$
- $\sum_{j=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq f_i,$
- $\sum_{i=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq m_j$
- $M_{ij}(\alpha f_1, \alpha f_2, \dots, \alpha f_k, \alpha m_1, \alpha m_2, \dots, \alpha m_k) = \alpha^p M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$

Funkce partnerství (mating function, marriage function)

$$M_{ij} = M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$$

- $M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \geq 0$
- $\sum_{j=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq f_i,$
- $\sum_{i=1}^k M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k) \leq m_j$
- $M_{ij}(\alpha f_1, \alpha f_2, \dots, \alpha f_k, \alpha m_1, \alpha m_2, \dots, \alpha m_k) = \alpha^p M_{ij}(f_1, f_2, \dots, f_k, m_1, m_2, \dots, m_k)$
- Konkurence na manželském trhu:
 Pokud $f_i \leq \tilde{f}_i, m_j \leq \tilde{m}_j$ pro všechna $i, j = 1, 2, \dots, k$ pak
  - $M_{ij}(f_1, \dots, f_k, m_1, \dots, m_k) \geq M_{ij}(\tilde{f}_1, \dots, \tilde{f}_{i-1}, f_i, \tilde{f}_{i+1}, \dots, \tilde{f}_k, \tilde{m}_1, \dots, \tilde{m}_{j-1}, m_j, \tilde{m}_{j+1}, \dots, \tilde{m}_k)$
  - $M_{ij}(f_1, \dots, f_k, m_1, \dots, m_k) \leq M_{ij}(f_1, \dots, f_{i-1}, \tilde{f}_i, f_{i+1}, \dots, f_k, m_1, \dots, m_{j-1}, \tilde{m}_j, m_{j+1}, \dots, m_k)$